

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**28 жовтня 2021 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28 жовтня 2021 р., м. Мукачево. – 229 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 4 від 18 листопада 2021 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

СЕКЦІЯ 5.
**ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

Воронова О.Ю., Барчій М.С. ОСВІТНЬО-РЕФЛЕКСИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗВО ЯК УМОВА ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ	213
Кучінка Т.В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	214
Ліба Н.С., Головачко В.М., Максименко Д.В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ	216
Лібак Н.А. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	218
Марценюк М.О. ШЛЯХИ ПРОФЕСІЙНОГО ТА ОСОБИСТОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	221
Матвійчук С.С., Коваль Т.В. ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В МУКАЧІВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	223
Паласевич М.Б. ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ	225
Симонян В.В. ЕТНОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХОВОГО ЦИКЛУ У ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	226

СЕКЦІЯ 5.
**ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

Воронова Ольга Юріївна,
к. психол. н., старший викладач кафедри психології,
Барчій Магдаліна Степанівна,
старший викладач кафедри психології
Мукачівський державний університет

**ОСВІТНЬО-РЕФЛЕКСИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗВО ЯК УМОВА
ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ**

У сучасних умовах практика управлінської діяльності висуває жорсткі вимоги до фахівця, його інтелекту, мислення, комунікативних навичок, творчого потенціалу в розв'язанні професійних завдань. У новітніх психологічних дослідженнях проблема професійного становлення знаходить своє розв'язання шляхом виявлення передумов розвитку особистості професіонала, виокремлення об'єктивних і суб'єктивних чинників досягнення вершин професіоналізму, актуалізації ролі спілкування та рефлексії у розв'язанні проблем оптимізації спільної взаємодії.

Проблема розвитку професійної рефлексії займає значне місце в наукових розробках учених. Зокрема, проблему формування професійної рефлексії вивчали О. М. Леонт'єв, Г. С. Костюк, С. Д. Максименко, Л. Б. Шнейдер, С. Л. Рубінштейн, Т. М. Титаренко, Ж. П. Вірна, Є. І. Головаха, О. М. Лактіонова, Т. Д. Щербан.

Професійне становлення ми розглядаємо як одну із форм особистісного розвитку, як багатоплановий і складно детермінований процес зі своєю специфічною структурою та динамікою розвитку, у ході якого особистість стає суб'єктом професійної діяльності та життя в цілому. Провідним фактором цього процесу виступає рефлексія [3]. Більш того, саме активна рефлексія робить професійне становлення особистісно значущим процесом [2].

Умова «створення освітньо-рефлексивного середовища в ЗВО» тісно переплітається з умовою «застосування методів активізації навчально-професійної діяльності студентів економічних спеціальностей», реалізується на всіх етапах навчання та ґрунтується на ідеї впровадження сучасних технологій навчання В. Козакова та Д. Дзвінчук і визначених ними соціально-психологічних аспектах активізації навчання, застосуванні активних методів навчання (таких як, наприклад, малі групи, дискусії, мозкова атака, аналіз ситуацій, симуляції, презентації, інсценізації, управлінсько-рольові та ділові ігри тощо [1].

Базуючись на рефлексивній моделі В. Лефевра, В. Козаков та Д. Дзвінчук акцентують увагу на властивостях, що безпосередньо пов'язані з особливістю поведінки взагалі та рефлексивною зокрема, і наголошують на тому, що освітньо-рефлексивне середовище вимагає від тих хто вчиться і тих, хто вчить, таких рис особистості як самостійність, радикалізм, активність, ініціативність, спроможність до ризику тощо [1].

Проаналізувавши вищезгадану роботу науковців, ми робимо висновок, що середовище буде рефлексивним, якщо сприятиме мотивації успіху, підвищенню рівня самостійності, схваленню і стимулюванню активності, ініціативності, прояву і вияву творчості, наполегливості, радикалізму, ствердженню самодостатності; буде заохочувати прояви індивідуалізму, сприятиме зниженню рівня тривожності, стимулюватиме прагнення успіху, стверджуватиме адекватний високий рівень самооцінки та інтернальний суб'єктивний контроль. Розвиток здобувача вищої освіти в освітньому просторі – це система формування його готовності до неперервного особистісно-професійного самовдосконалення і саморозвитку. Загалом можна зазначити, що рефлексивний характер професійного середовища – це певна система умов розвитку професіонала, яка відкриває перед ним можливості самодослідження і самокорекції соціально-психологічних і професійних ресурсів.

Отже, створення в цьому просторі освітньо-рефлексивного середовища сприятиме неперервній самоосвіті та саморозвитку студентів через набуття ними відповідних знань, умінь, навичок та особистісно-професійного досвіду впродовж усього життя.

Список використаної літератури:

1. Козаков В. А. Психолого-педагогічна підготовка фахівців у непедагогічних університетах: методологія та практика : монографія / В. А. Козаков, Д. І. Дзвінчук – К. : ЗАТ “НІЧЛАВА”, 2003. – 140 с.

2. Шапошникова Ю.Г. Проблема рефлексії у філософських та філософсько-психологічних дослідженнях // Стратегія соціально-психологічного та медико-біологічного забезпечення життєдіяльності людини: Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції. – Миколаїв: МДУ, 2004. – С. 172-177.

3. Шнейдер Л. Б. Профессиональная идентичность: теория, эксперимент, тренинг : учеб. пособие. / Л. Б. Шнейдер . – Москва : МПСИ : МОДЭК, 2004. – 600 с.

Кучінка Тетяна Василівна,

к.е.н., завідувач аспірантури

Мукачівського державного університету

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вимоги сучасного суспільства змістили акценти у професійній підготовці майбутніх учителів. Специфіка виховної діяльності вчителя в умовах сучасності вимагає від нього творчого і критичного мислення, спостережливості, уміння планувати, здійснювати й аналізувати педагогічний процес, розв'язувати низку педагогічних задач, спрямованих на досягнення загальної мети – формування особистості учня, його світогляду, переконань, свідомості, поведінки [1].

Якість професійної підготовки майбутнього вчителя розглядається науковцями як відповідність рівня його професійної підготовки вимогам, які ставить до вчителя суспільство як до професіонала, котрий зможе професійно

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>